

week van het geld

11 t/m 15 maart 2024

Handleiding

Gastles Week van het geld 2024

basisonderwijs

Hoe ben jij je GELD de BAAS?

Inhoud

Introductie	3
Wat is de Week van het geld	4
Vorbereiding	5
Opzet van de gastles	6
De gastles stap voor stap	7
Praktische tips	8
Vragen of meer informatie nodig?	10

Introductie

Deze handleiding is bestemd voor gastdocenten die tijdens de Week van het geld 2024 een gastles geven.

Het team van Wijzer in geldzaken dat de Week van het geld ieder jaar organiseert is zeer blij met jullie deelname. Bij voorbaat hartelijk dank!

In deze handleiding lees je waar een gastles over gaat, welke lesmaterialen je kunt gebruiken, en hoe de organisatie rondom de gastles verloopt. Daarnaast gaan wij in op jouw rol als gastdocent.

Over Wijzer in geldzaken

De Week van het geld wordt georganiseerd door Wijzer in geldzaken. In het platform Wijzer in geldzaken, een initiatief van het ministerie van Financiën, bundelen ruim 40 partners uit de financiële sector, de overheid, wetenschap voorlichtings- en consumentenorganisaties hun krachten om financiële fitheid in Nederland te bevorderen. Hare Majesteit Koningin Máxima is erevoorzitter van het platform.

Eén van de doelstellingen van Wijzer in geldzaken is dat er in het onderwijs structurele aandacht is voor financiële vaardigheden. Ter ondersteuning van deze doelstelling organiseert Wijzer in geldzaken jaarlijks de Week van het geld.

Want goed omgaan met geld kan je leren. Door kinderen van jongs af aan financiële vaardigheden aan te leren zoals sparen, plannen en omgaan met verleidingen bereid je hen voor op een toekomst waarin zij verstandige financiële keuzes kunnen maken.

Wat is de Week van het geld

De Week van het geld is een nationale projectweek voor het basisonderwijs over leren omgaan met geld. De Week van het geld wordt ieder jaar in de maand maart georganiseerd. In 2024 vindt de 13e Week van het geld plaats van 11 t/m 15 maart.

Bij financieel gedrag gaat het vaak om complexe onderwerpen en om gewoontegedrag. Daarom is het belangrijk dat kinderen vanaf jonge leeftijd leren omgaan met geld. Niet alleen om te voorkomen dat ze al op de middelbare school in financiële problemen komen, maar vooral omdat ze er hun hele verdere leven profijt van hebben.

Medewerkers die in de financiële sector werken, waaronder medewerkers van banken en verzekeraars, maar ook van verschillende gemeenten, geven in de Week van het geld gastlessen over leren omgaan met geld op basisscholen in het hele land.

Waarom gastlessen?

Het doel van de gastlessen is om kinderen op een leuke manier te leren omgaan met geld.

Met de gastles *Hoe ben jij je GELD de BAAS* van Wijzer in geldzaken kan er in de klas met jou als gastdocent worden gewerkt aan 'leren omgaan met geld'. De lesmaterialen sluiten aan op leer- en kerndoelen in het basisonderwijs en kunnen makkelijk worden ingepast in bestaande vakken en lessen.

Vorbereiding

- Lees vooraf deze handleiding én de (instructies in de) PowerPoint goed door!
- Spreek met de leerkracht van de tevoren af dat je een video wilt laten zien en gebruik maakt van een (PowerPoint)presentatie. De leerkracht zorgt voor goed beeld en geluid.
- Bestel vooraf de werkbladen *Hoe ben jij je GELD de BAAS* via onderwijsinformatie.nl/gastdocent. De levertijd is enkele dagen dus bestel op tijd! Je kan de werkbladen laten thuisbezorgen een zelf meenemen naar school.
- Check bij de leerkracht of hij of zij de *Hoe ben jij je GELD de BAAS*-pakket al heeft besteld voor de groep. Dit pakket staat los van de gastles, en kan door de leerkracht zelf worden gebruikt in de klas.
Als deze nog niet zijn besteld kan de leerkracht deze bestellen via onderwijsinformatie.nl/weekvanhetgeld/

Kletsdoosje

Bij de werkbladen wordt ook een Kletsdoosje (geld editie) meegeleverd. In het Kletsdoosje zitten een set kaarten met vragen, dilemma's en stellingen over geld. Dit Kletsdoosje kan je als bedankje aan de klas achterlaten op de school na afloop van je gastles.

Opzet van de gastles

Een gastles duurt ongeveer 60 minuten en bestaat uit een aantal afwisselende onderdelen. Het is aan te raden om vooraf het verloop van de gastles door te spreken met leerkracht van de klas.

De gastles in het kort

1. Introductie	12 minuten
2. Thema Week van het geld	5 minuten
3. Vragen en dilemma's	15 minuten
4. Werkblad <i>Hoe ben jij je GELD de BAAS?</i>	25 minuten
5. Terugblik en afronding	3 minuten

Benodigheden

- Powerpointpresentatie
- Werkblad *Hoe ben jij je GELD de BAAS?*

weekvanhetgeld.nl/gastles/basisonderwijs
onderwijsinformatie.nl/gastdocent

De gastles stap voor stap

Introductie (12 minuten)

Even voorstellen (7 minuten)

Stel jezelf kort voor: wie ben je, wat voor werk doe je? Je kan je eigen gegevens invullen op sheet 2 van de presentatie. Gebruik sheet 3 of 4 (en verwijder de andere sheet) om iets te vertellen over waar je werkt.

Geldvragen (5 minuten)

Vertel de leerlingen dat de gastles gaat over geld, en hoe je met geld omgaat. Om de interactie met de groep op gang te brengen, bespreek je de volgende vragen:

1. Hoe kom je aan geld?
2. Wie heeft er een bankrekening?
3. Wie spaart er al, en waar spaar je voor?
4. Wie is de BAAS van jouw geld?

De laatste vraag is natuurlijk een verwijzing naar het thema van de Week van het geld.

Thema Week van het geld (5 minuten)

Vertel dat de Week van het geld ieder jaar wordt georganiseerd door Wijzer in geldzaken omdat we het belangrijk vinden dat kinderen van jongs af aan leren omgaan met geld. Elk jaar heeft de Week van het geld een ander thema. Dit jaar is dat: **Hoe ben jij je GELD de BAAS.**

Vraag hierbij aan de klas:

Waarom is het belangrijk om elk jaar een Week van het geld te organiseren?

Wat is een echte 'baas'?

Wanneer ben je echt baas over je eigen geld?

Waarom denken jullie dat het thema is?

Je GELD de BAAS is grip op je geldzaken houden. Dat doe je door uitgaven de baas te zijn, verschillende verleidingen (zoals reclame en influencers) te herkennen en voorbereid te zijn op (on)voorzien gebeurtenissen (je toekomst). Daarom hebben we naast het thema ook verschillende 'haakjes' die slaan op je uitgaven, in game aankopen, reclame & influencers en je toekomst.

Bij elk 'haakje' volgt in de les een scherm met een aantal vragen of een dilemma om met de klas over door te praten. De haakjes komen ook terug op het werkblad waarmee de kinderen daarna aan de slag gaan.

Vragen, video en dilemma's (15 minuten)

Bespreek met de klas kort de video en een aantal vragen en dilemma's (wat kies jij?) uit de PowerPoint presentatie.

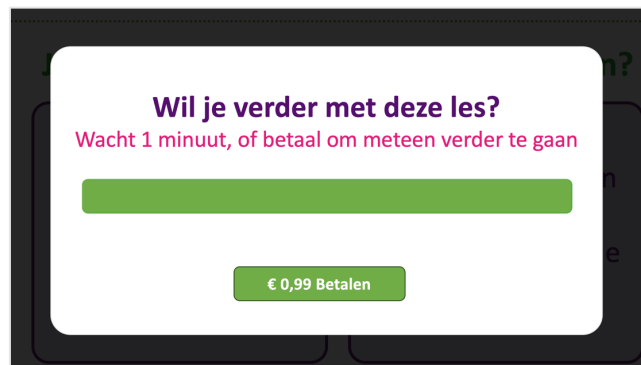
Je kunt bij de dilemma's d.m.v. handopsteken de klas antwoord laten geven. En vervolgens een aantal leerlingen het woord geven om hun antwoord toe te lichten.

De gastles stap voor stap (vervolg)

Melding/pop-up: Wil je verder met deze les?

Tijdens de les komt – in presentatiemodus – bij sheet 8/9 de volgende melding ('pop-up') in beeld:

Deze melding is eenvoudig weg te klikken, maar verdwijnt ook automatisch na een minuut (hiervoor moet de Presentatie wil in Diamodus/presentatiemodus staan). Dit is vergelijkbaar met een advertentie of pop-up die leerlingen in online spelletjes tegen kunnen komen. Het is een speelse manier om meteen dit dilemma te bespreken met de klas: betalen en meteen een melding weg klikken (en door kunnen gaan), of even wachten en niet verder kunnen gaan?

Werkblad Hoe ben jij je GELD de BAAS? (25 minuten)

Invullen werkbladen (15 minuten)

Deel het werkblad *Hoe ben jij je GELD de BAAS* uit (of laat het werkblad uitdelen) in de klas. Geef de leerlingen de tijd om het werkblad in te vullen. Bij een enkele opdracht moet een leerling met een andere leerling overleggen. Je kan er ook voor kiezen om het hele werkblad door leerlingen in tweetallen in te laten vullen.

Bespreken werkbladen (10 minuten)

Bespreek klassikaal wat leerlingen hebben ingevuld op het werkblad, en ga in op waarom ze bepaalde antwoorden hebben gegeven. Omdat het gaat om keuzes die leerlingen maken zijn er in principe geen 'foute' antwoorden. Geef per opdracht een aantal leerlingen de beurt en laat kort andere leerlingen hierop reageren.

Terugblik en afronding (3 minuten)

Wat heb je geleerd? (3 minuten)

Wat hebben de leerlingen geleerd deze les over omgaan met geld? Bespreek dat met elkaar.

Rond de les af en bedank de leerlingen voor hun aandacht!

Na de les: evalueer met de leerkracht

Komen hier tips of opmerkingen uit? Stuur ze naar Jochem Valkema, gastles-coördinator Week van het geld: j.valkema@minfin.nl.

Aandachtspunten

- Je geeft een gastles aan kinderen op de basisschool met een leeftijd tussen 4 en 12 jaar. Pas je taal aan de doelgroep aan en probeer geen vaktaal of moeilijke woorden te gebruiken.
- Kinderen vinden het leuk als een gastdocent iets vertelt over eventuele eigen kinderen, bijvoorbeeld dat hij/zij de eigen kinderen zakgeld geeft. Dat brengt de gastdocent een stuk dichterbij.
- Kinderen zijn ontzettend nieuwsgierig en stellen mogelijkwijs (persoonlijke) vragen aan je. Zie hieronder een aantal voorbeeldvragen die kinderen vaak stellen tijdens een gastles. Handig om het antwoord alvast voor te bereiden!
 - Hoeveel verdient u?
 - Bent u rijk?
 - Waar werkt u?
 - Wat voor werk doet u?
 - Hoe kan ik zelf heel rijk worden?
- Geld is een gevoelig onderwerp en er zijn wellicht kinderen bij de les aanwezig die thuis getuige zijn van financiële problemen. Het is belangrijk hier rekening mee te houden. Als een kind financiële problemen thuis aan de orde stelt, ga er dan niet uitgebreid op in, maar bespreek het na de les met de leerkracht.

Orde in de klas

De leerkracht is aanwezig bij de gastles en primair verantwoordelijk voor de orde in de klas. Spreek met de leerkracht af dat de leerkracht leerlingen op ongewenst gedrag aanspreekt.

Commerciële activiteiten

Wijzer in geldzaken verzorgt namens het platform een 'gadget' voor de leerlingen: het Kletsdoosje (zie p.5). We vragen u dan ook vriendelijk geen producten of andere commerciële activiteiten aan de orde te stellen tijdens de gastles.

Vragen of meer informatie nodig?

Meer informatie voor gastdocenten

Heeft u nog vragen of behoefte aan verdere informatie, neemt u dan contact op met de gastlescoördinator: Jochem Valkema (j.valkema@minfin.nl).

Wijzer in geldzaken

Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

Wij wensen u veel succes en plezier met uw gastles!

